

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Capio Vårdcentral Ängelholm

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2023-03-21

Datum

Ängelholm

Ort

Christina Vestlund och Eva de Fine Licht

Inspektörer

Styrkor

- Bra styrdokument, både lokala och regionala
- Valfungerande studierektorsfunktion med bra arbetsrutiner
- Tillgång till kurser och sidutbildning, även om de ibland kommer sent i ST
- Tillgång till flera specialister i allmänmedicin vilket gör att instruktioner fungerar
- Ändamålsenliga och välutrustade men trånga lokaler
- Engagerad, erfaren och reflekterande handledare
- Mycket bra samarbete mellan personalkategorier, teamarbete
- Stor BVC, familjecentral, MVC, kurator och arbetsterapeut på plats. Samarbete med fysioterapeuter "på stan".
- Engagerade ST-läkare som tar ansvar för sin utbildning
- Engagerad och välinformerad chef som ger förutsättningar för ett gott utbildningsklimat
- "Rondfunktion" där sköterskor tar upp patientärenden med ST-läkare och deltagande handledare, ledarskapsträning, medicinsk kompetens, värdering av prioriteringar mm
- Bra kollegialt samarbete
- Valfungerande läkarmöten - internutbildning- med visst vetenskapligt innehåll

Svagheter

- Trängsel i lokalerna, krävs schemaläggning av rummen
- Frånvaro av AT och studenter att handleda
- För låg grundbemanning - behov av bemanningsläkare
- Saknar strukturerad "först-I-ST/BT" kompetensbedömning för att systematiskt värdera alla nyinskrivna

Förbättringspotential

- Ge möjlighet för ST att handleda studenter och AT samt BT framöver
- Behov av utökade lokaler med fler rum för att kunna utöka bemanningen
- Uppdatera handledarens handledarutbildning
- Analysera ST-läkarnas antal listade patienter för att inte överlista på dem
- Systematisk mer regelbunden kompetensvärdering
- Rekrytering av ytterligare kollegor
- Specialistkollegium bör införas och sedan göras regelbundet
- Genomföra planerna på mer sambedömningar/ökat samarbete med de fysioterapeuterna som inte arbetar fysiskt i samma lokaler
- Deltagande i jourer uppmuntras, är frivilligt men bör ingå i ST. Även auskultation i Falks beredskapsjourer är av stort värde för ST.

STRUKTUR

A Verksamheten

Capio Ängelholm är lokaliserad centralt i Ängelholm i en äldre fastighet. Genomsnittligt befolkningsunderlag, 9 800 listade. Här finns familjecentral, stor BVC och MVC. Ansvar för 2 SÄBO. Psykosocialt team. Rehab på plats med arbetsterapeut men fysioterapeut finns inte i huset utan man har samarbete med kliniker "på stan". 3 tillsvidareanställda specialister i allmänmedicin på 2,8 faktorer samt två vikarier på timmar - varav en barnläkare. Samtliga specialister har handledarutbildning. 2 ST-läkare, en som började ST förra året och en som sannolikt är färdig specialist i höst. Vårdcentralen har expanderat mycket sista åren pga en rejäl ökning i antal listade patienter. Detta har resulterat i trångboddhet vilket medför svårigheter att ta hand om AT-läkare och studenter. Bra skriftliga såväl regionala som lokala riktlinjer finns för ST-upplägg, introduktion och kompetensvärdering.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Vårdcentralen har 3 tillsvidareanställda specialister i allmänmedicin på 2.8 tjänstefaktorer samt två vikarier på timmar varav en är barnläkare. Familjecentral finns i samma hus, arbetsterapeut och kurator finns på plats men ej fysioterapeut. Man planerar framtida möjligheter till sambedömningar med fysioterapeut via Teams vilket ger också har utbildningsvärde.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Ökat antal listade pga tillströmning från enheter i närheten, förutsätter utökad personalstyrka men lokalerna medger inte detta. Schemaläggning/planering av rummen nödvändig. Lokalerna är för övrigt ändamålsenliga och välutrustade med god ordning. Fungerande IT-stöd. Begränsningar i tillgång till utbud av vetenskapliga artiklar via söktjänst har uppmärksammats av ST-läkare som själv också tar kontakt med bibliotekstjänsten för att efterhöra om det går att justera.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Region Skånes studierektorer har tagit fram riktlinjer och styrande dokument för ST-upplägg. Viss jourtjänstgöring bör inplaneras för alla ST-läkare, finns även möjlighet att auskultera några pass med Falks beredskapsjourer. ST-läkarna har båda individuella utbildningsprogram, IUP, baserade på målbeskrivningen, som regelbundet revideras.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Samtliga ST har individuella utbildningsprogram, IUP, på vilken handledningen också baseras och den följs upp årligen av studierektor. Båda ST har samma handledare som har en något inaktuell handledarutbildning men sköter handledningen och kompetensbedömningen på ett klokt och insiktsfullt sätt. Tid för handledning och kompetensvärdering finns avsatt regelbundet. Handledningen dokumenteras.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidoutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Skåne har bra tillgång till kurser. Tidigare samarbete med slutenvården rörande a- och b-kurserna har just upphört, och SR enheten kommer sannolikt att ta över en del av dessa själva. Bra FoU-kurs. En del kurser sköts digitalt av FSL. Sidoutbildningsplatser finns även om man ibland får vänta till slutet - dessa ordnas centralt . FQ-grupper finns och utbildningsdagar "Hälsadagar" för ST ordnas av studierektorerna. Bra tillgång till databaser typ Medibas. Kurser och självstudier inplanerade i IUP. Aldrig svårt att få lov delta från enhetens sida.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Endast en av ST-läkarna har ännu gjort sitt arbete efter genomgången kurs.Handledning via FoU-enheten. För andra ST är kurs inplanerad och han har börjat fundera över vad han vill fokusera på. Man kan välja på två FoU-kurser - en där arbetet utförs under kursens gång och en där man lägger arbetet separat utanför kurstiden. Från hösten 2023 kommer ST-läkarna muntligen kunna redovisa sina vetenskapliga arbeten på Hälsadagarna. Goda möjligheter till att genomföra förbättringsarbeten på enheten. Läkarmötena är aktiva och även ST-läkarna deltar aktivt. De innehåller vetenskapliga inslag även om man inte har regelrätt journal club. Handledningen innefattar moment av vetenskapligt förhållningssätt, riktlinjer, STRAMA med bakgrundsartiklar etc. På "Ronden" som är ett samrådsmöte mellan sjuksköterskor och läkare vidgar man ofta diskussionerna så att dessa får ett pedagogiskt innehåll. Handledaren deltar där tillsammans med sina ST.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Ingen av ST-läkarna har handlett studenter, få läkarstudenter väljer att komma till Ängelholm och planerade studenter uteblir ofta. Vårdcentralen har inte heller AT- eller BT-läkare eftersom man har svårt att fysiskt få plats. Man har heller inget systematiskt system för att undervisa kollegor eller övrig personal under handledning. Detta behöver på något sätt lösas. I ST-läkarnas IUP bör handledning under handledning och undervisning under handledning konkret planeras. Kanske kan andra yrkesgrupper handledas - kanske kan man systematiskt delta i föräldrautbildning eller liknande.

Kommunikativ kompetens och ledarskapsförmåga: Under "Ronden" där ST-läkarna får ta emot frågor från sjuksköterskorna, bedöma angelägenhetsgrad och vårdnivå har handledaren som också deltar möjlighet att handleda och bedöma även ST-läkarnas kommunikation och ledarskapsförmåga. Medsittningar görs och ST-läkarna får feedback på sin konsultationsförmåga.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.